

Periodicals

BOLDOG ÚJ ÉVET!

I. évfolyam.

Győr, január 1-én 1879.

I-ső és mutatóvány-szám.

GYŐRI LAPOK.

Társadalmi, közművelődési és ismeretterjesztő közlöny.

Megjelenik hetenként kétszer u. m. szerdán és szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 helyben kézhez fordítva vagy előrefizetés ellenében
 Egész évre . . . 6 Ft — kr. Negyedévre . . . 1 Ft 50 kr.
 Félévre . . . 3 Ft — kr. Egy hónapra . . . 60 c.
 Egyszeri példány ára 5 kr.

Előfizetői pénzök a kiadóhoz beérkezéskor a gyűjtő díjat tekintve azonnal átadják.

Feladvány szerkesztő:
Dr. KARIKA ANTAL.
 Lapfajtájelöltés és kiadó:
CZÉH SÁNDOR.

NEKIRKENTŐSÉGI IRODA:
 Budapest, St. . . .
BEREGETÉSEK DÍJA:
 Egész évre 10 Ft — kr. Nyelvtanra 2 Ft — kr.
 Fél évre . . . 5 Ft — kr. Történelmi 1 Ft — kr.
 Negyed évre 4 Ft — kr. Hírlapok költsége 30 c.
 Töredékű hirdetésekért külön díjazás.
 A gyűjtő díj átlagosan 12 forintot említi.

PROGRAMMUNK:

Miután itt bemutatott, kizárólag társadalmi irányú lapokkal mintegy várattalan a nyilvánosság terére lépünk: érezzük, hogy a eszlekrésztünk indokolt a csőfáradt a nagyérdemű közönséget felvilágosítani tartozunk.

Lapunk megindítására leginkább a következő két ok ösztönözt bennünket:

Először is tudomásunk volt arról, hogy városunk igen tisztelt közönségének nagy része, a már régebben itt létezett „Győri Közlöny” mellett még egy más lap megjelenését szívesen látja. Mi tehát, nem azért, mintha azt hisszük, hogy a n. é. közönség-nevezett lappal — most már tisztelt lapirányunkkal — elégedetlen; hanem mert közügyeink előmenetelére nézve magunk is szükségesnek láttuk, miszerint városunk közérdekét s közérlelményét, mintegy egyetértően, ne csupán egy orgánuson képviselje: igyekeznünk ezen mellényes közérlelménynek megfelelően.

Eszereztünk másodszor azt is, hogy közönségünk figyelme, mely eddig kizárólag a politikával foglalkozott, kefél már a társadalmi ügyek felé is fordulni s értelmes költéségünk kezdő belátai, miszerint a politika segítségével kintül létezőnek hatalmas társadalmi tényezők is, melyek közjólétünk megemlése szolgálnak, sőt jelen viszonyaink közt inkább alkalmasak, mint amazok. A közhatalmat ezen kedvező fordulatát tehát szándékunkkal indítva éreztük magunkat felhasználni, mert különböző teljesen független s pártatlan politikai elveink mellett is lényitelenek vagyunk magunk is belátai, miszerint hazánk s nemzetünk anyagi s szellemi hátramaradásának oka egy részben maga a közönség, azon ősi hibájánál fogva, hogy eddig minden ügyelmét, minden igyekezetét a meglévő politikával foglalta el; másrészt: úgy a haza javának, mint saját egyéni jólétének előmozdítását csak a kormány s törvényhozástól várta; mindenki csak az ország dolgait igazgatta s e mellett megelégedezett saját ügyeivel; elegendő röpenni a drága időt s engedte parlagon hervadni azon becses társadalmi eszleket, melyek egyes felhasználásával önértékéből, még határozatlan rossz kormányzat mellett is eszleket művelhetett volna s a hazájában elpöflölt 12 év alatt hazánkban a mostaninál jobb anyagi helyzetet teremthetett volna, s amely társadalmi eszlekek ezúttal emelhetőek miatt a legjobb kormány sem lesz képes virágos állapotot elővarázsolni!

Szükségességnek, sőt némiképp hazánál költéségünk tartjuk ezeknél fogva, hogy közönségünk figyelmet az egyoldalú politikától mindinkább elvonná: őt az országos dolgokba való hivatalos beavatkozástól elvonatni s e helyett — a nélkül, hogy hazánk egyet iránt köznyelvéssé tenni akarnék — arra bírni igyekeznünk, miszerint bízza az ország ügyei intézését az arra hivatottakra, maga pedig foglalkozzék saját helyi bajával; tanuljon meg a kormány segélyre nékkel is boldogulni; ismerje meg azon hatalmas társadalmi tényezőket, melyek más nemzeteket nagygyrá emeltek s a melyek az egyetértésben, az erők egyesítésében, egymás kölcsönös támogatásában s ezenkívül a tudomány, közművelődés s felvilágosodás segélyforrásaiban találhatók fel. — Így — hisszük! — többre menedülünk, jobban gyámoltandjuk, mind magunkat, mind hazánkat, mintha mindig csak országboldogító eszmékben járhatunk eszleket.

Ezen ekek ösztönöznek tehát lapunk megindítására.

Ezen ekekénél fogva lapunk főcélja az lesz, hogy a nagyon tisztelt közönséget meggyőzzük a felől, miszerint nemcsak politikai, hanem eszlekekkel legalább is egyetértők társadalmi utak és módok is léteznek, melyek segélyével hazánk s magunk sorsát javíthatjuk. Célja lesz, továbbá, másodszorban saját példájával azt is bebizonyítani, hogy egy, főleg vidéki lap a közjólét előmozdításának politikai irány nélkül is jelentékeny tényezője lehet. Ezekhez képest — előlegesen kijelentve, hogy minden tekintetben szigoros szabadságra irányt követendők — főfőtekrésztünk lesz előmozdítani a mai társadalmi kívánalmakra, utalások eszméivel s a köztét előmozdító eszlekeivel megismeretnünk. — Emelni igyekeznünk a tudományok s közművelődés iránti érdeklődést; s a népszerűség ügyét teljes erőnkkel pártolai fogjuk s harcolni fogunk a néptámasz anyagi helyzetének javítása mellett. — Terjesztjük a gyakorlati, közhazánra hasznos eszleket. A hazai irodalom hathatós pártolásra s az eddiginél barátságos fellakozására a közönséget ösztönözni s irodalmi terményeinket begyűjtve terjesztetni fogjuk. Figyelemmel kísérendők hatóságaink, köz- tan- és jólétegyesületeink működését s az e téren mutatkozó hibák s visszafordításokra lehetőleg kíméletesen figyelmeztetni fogjuk az illetőket. Kiváló gondot fordítandunk anyagi érdekeink előmozdítására, mindelőgva minden új kezdemény vagy intézkedést, mely az ipar, földművelés s kereskedelem terén felmerül s hasznosnak látszik, külön s ismertetni fogunk. Vallási ügyekbe nem avatkozunk, legelőször tollunkkal harcolandunk azonban a közérdekek, közművelődés s józan haladás elé bármely eszletről gerdített akadályok ellen. Sajtandjuk ezenkívül az előzeteseket, elavult előgondokat, eszleket s bármilyen foglalkozást s visszafordítás. E tárgyban feloldozások s mellé panaszkok közlésére lapunkat szomolyvágatás nélkül nyitva tartjuk. Szomolyvágatás nem fogunk, minden polgártársunkkal, különösen létező és létezendő lapirányunkkal békében élni szajtuk s velük városunk szellemi s anyagi gyarapodásán világra közreműködni pártolunk.

Ily ekek, ily híres ekek telegyén szomolyvágatás előtt, úgy hisszük nem tévedünk, ha ezek megjelentését megkövetelni költéségünknek ismerjük. Nem állítjuk magunkat vérmes részvevőkkel, amyi azonban tisztán áll előttünk, hogy ily ekek kintül csak oly mérték s társadalmi fejlettség magas fokán álló közönség körében lehet megkövetelni, minthogy Győr s vidéke közönségét ismeri szomolyvágat van. Bármí történetek egyebeknél vejtnek, eszlekek szent. Ez fog erőt adni kitartásra s ez vigasztaland bennünket sikertelenség esetében!

Itt kifejezett programunk alapján lapunk tartalma következő lesz:

1. Irány eszlekek. Ezekben ismertetjük a jelenkor társadalmi főbb ekeit, kívánalmait s foglalkozásait stb.
2. Közügyek cím alatt megbeszéljük mindezt, ami a város s közönség érdekeit tekintetből a nyilvánosság előtt megbeszélhető.
3. Közhazánra ismeretek rovataiban közöljük a tudományok újabb vívmányait s a közönséget felmerülő felvilágosodást, különösen amelyek az ipar és földművelést érdeklik.
4. Vidéki levelezések útján értesítjük közönségünket a közl s távolabbi vidék eseményei társadalmi mozgalmairól.
5. Politikai közleményeinkben a törvényhozás, kormány s főbb hatóságok működéséről adunk rövid tudósításokat kommentár nélkül.
6. KÜLSŐI híreink a nevezetesebb eseményekről s a jelen történelméről értesítendő olvasóinkat.
7. Irodalmi értesítésekkel figyelemmel kísérjük a sajtó, a tudományok s szépirodalom haladását, a tudományok, szépirodalmi s művelési ügyekről híreket.
8. Szikszáratunkat, helybeli szomolyvágatunkat fogjuk érdeme szerint méltányolni.
9. Napi híreinkkel társas és közéletünk minden érdekesebb s emelhető mozzanatáról híreztetünk s lehetőleg terjedelmes választat igyekeznünk adni.

[1]

Although National Széchényi Library is supposed to receive copies of all the printed materials produced within the borders of Hungary, there have been large gaps in newspaper volumes submitted in such a way. Since 1860, there has been an enormous increase in the number of dailies and periodicals, so it was no longer possible to keep up with the flow. The establishment of National Newspaper Library was an achievement of József Szinnyei, Sr, the greatest Hungarian bibliographer of the time, who had been commissioned with this task in 1884, by Ágoston Trefort, then Minister of Culture. During many years of diligent collecting, Szinnyei managed to fill in many of the existing gaps in the volumes of newspapers. Newspaper collections of several large Budapest-based libraries were also combined with the collection of National Széchényi Library.

A state-of-the-art arrangement of the collection was also begun under Szinnyei's leadership. The increasingly significant collection became a separate division of the Library in 1888. The storage arrangement of newspapers was modified during the 1930s and new catalogues were also set up. Increasing difficulties in preservation led to the establishment of a Microfilm Collection in 1952. This unit of NSZL is responsible for transferring newspapers and periodicals to a microfilm format. Since 1971, the former Newspaper Collection has no longer been an independent unit of National Széchényi Library.

Read more

Newspaper and Periodical Collection comprises all the periodically published items which appear at least once a month. In its efforts to provide a complete collection, NSZL aims at acquiring as many Hungarian-language newspapers published abroad as possible. It also collects important newspapers and periodicals from the neighboring countries and periodicals of major importance published abroad. The scope of collection focuses on publications dealing, first of all, with history, the history of literature, linguistics, library science and other professional literature.

The collection includes approximately 250,000 volumes. Its value is not determined by size alone but rather by the fact that almost three quarters of Hungarian and international newspapers in the collection represent the only surviving copies of those particular issues.

The collection includes essentially every significant publication from *Nova Posoniensia*, first issued in 1721 in Latin, to present-day periodicals. Its most important representatives are old Hungarian newspapers (*Magyar Hírmondó, Magyar Kurír, Hadi és Más Nevezetes Történetek*), leading newspapers of the 18th and 19th centuries (*Magyar Museum, Uránia, Tudományos Gyűjtemény*), famous fashion magazines of the Reform Age (*Regélő, Pesti Divatlap, Életképek, Honderű*), newspapers published during the 1848-1849 revolution and freedom fight (*Marczius Tizenötödike, Munkások Újságja, Közlöny, Kossuth Hírlapja, Komáromi Lapok*) and leading periodicals of the 20th century (*A Hét, Nyugat, Huszadik Század, Magyar Génius, Jövendő*).

Certain volumes of some of the outstanding examples in the history of newspapers are part of National Széchényi Library's collection. Thus, for instance, two issues of the first French newspaper, the *Gazette*, from 1637 and 1645, almost a hundred volumes of *Acta Eruditorum*, all the volumes of *Journal des Sçavans*, starting with 1667, and more than sixty volumes of the official *Wiener Zeitung*.

Source URL: <https://oszk.hu/en/periodicals>

Links:

[1] <https://oszk.hu/sites/default/files/torzsz19.jpg>